

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

19.02.2024

Programma Nr. 5-03/6/2024

ietekmes uz vidi novērtējumam nolietoto dzelzceļa koka gulšņu un citu atkritumu pārstrādei īpašumā “Vesetkalns”, Aizkraukles novada Vietalvas pagastā

Derīga līdz 2029. gada 19. februārim

Programma izdota sabiedrībai ar ierobežotu atbildību (SIA) “Taka M”, reģistrācijas Nr. 40003258032, juridiskā adrese: Brīvības iela 103 - 36, Rīga, LV-1001, elektroniskā adrese: takam@inbox.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Novērtējuma likums) 16. pantu, 17. panta 1.¹ daļu un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “*Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) IV nodaļas prasībām, pamatojoties uz Ierosinātājas 2024. gada 22. janvāra iesniegumu¹, ar kuru pieprasīta programma ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) veikšanai, un iesniegtajiem IVN sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiāliem, kā arī ņemot vērā sabiedrības izteikto viedokli par paredzēto darbību. Programmā ietvertas prasības IVN ziņojumā (turpmāk – Ziņojums) sniedzamās informācijas apjomam un detalizācijas pakāpei, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumam, ņemot vērā Ierosinātājas sniegtās informācijas apjomu.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultāts:

1. IVN objekts ir nolietoto dzelzceļa koka gulšņu (koks, kas sastāv no bīstamām vielām vai ir ar tām piesārņots, kods 170204, bīstami atkritumi) un citu atkritumu pārstrāde (turpmāk – Paredzētā darbība).
2. Birojs ar 2023. gada 14. septembra lēmumu Nr. 5-02-1/24/2023 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*” (turpmāk – IVN piemērošanas lēmums) ir piemērojis IVN procedūru Ierosinātājas paredzētajai darbībai – nolietoto dzelzceļa koka gulšņu un citu atkritumu pārstrādei īpašumā “Vesetkalns” (zemes vienības kadastra

¹ Biroja reģ. Nr. 5-01/227

apzīmējums 3292 013 0019), Aizkraukles novada Vietalvas pagastā (turpmāk – Darbības vieta).

3. Saskaņā ar Ierosinātās sniegto informāciju Paredzētās darbības ietvaros Darbības vietā, izmantojot gazifikācijas metodi plānots pārstrādāt līdz 6200 t atkritumu gadā. Nolietotu dzelzceļa koka gulšņu (kods 170204, bīstami atkritumi) un citu atkritumu pārstrādei paredzētās gazifikācijas iekārtas projektētā ievadītā siltuma jauda būs līdz 4 MW. Citu atkritumu veids/i tiks precizēts/i IVN ziņojuma sagatavošanas laikā. Paredzētās darbības ietvaros plānots uzstādīt atkritumu gazifikācijas iekārtu, ierīkot atkritumu (nolietoto gulšņu un citu) uzglabāšanas vietu aptuveni 300 m² platībā un pārstrādei pieņemto atkritumu šķīrošanas, smalcināšanas un/vai presēšanas iecirkni. Gazifikācijas iekārta atkritumu pārstrādei sastāvēs no pirolīzes reaktora (pārstrādes procesa pirmā pakāpe, temperatūra 800 ÷ 1100 °C) un sadedzināšanas kameras (otrā pakāpe pirolīzes gāzes sadedzināšanai 1200 ÷ 1800 °C robežās). Gazifikācijas procesā saražoto siltumu plānots izmantot citos tehnoloģiskajos procesos, piemēram, telpu apsildei un dzelzceļa koka gulšņu ražošanā (kreozota sildīšanā). Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros paredzēts vērtēt sadedzināmo atkritumu sastāva alternatīvas, tehniskos risinājumus siltuma un/vai elektroenerģijas ražošanai, dūmgāzu attīrīšanas nepieciešamību u.c.
4. Saskaņā ar Aizkraukles novada Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes pagasta, Klintaines pagasta un Vietalvas pagasta teritorijas plānojumu (6.2 redakcija)² Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem Darbības vieta atrodas Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R), kur kā viens no izmantošanas veidiem noteikta atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve. Darbības vieta tās Z, ZA, A, DA, D robežojas Mežu teritorijām (M), D nelielā daļā ar Lauksaimniecības teritoriju (L) , bet D, DR, R, ZR ar Transporta infrastruktūras teritoriju (TR) (dzelzceļa līniju (DR, R, ZR) un valsts vietējo autoceļu V915 “Koknese – Odziņa – Jāņukalns – Bērzaune” (D)). Otrpus dzelzceļa atrodas derīgo izrakteņu atradne “Vesetas karjers”.
5. Tuvākā apdzīvotā vieta “Vietalva” atrodas 1,2 km attālumā uz ZZA no Darbības vietas. Tuvākā dzīvojamā māja “Mailes” atrodas apmēram 0,85 km uz DA no Darbības vietas.
6. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes uzturēto dabas datu pārvaldības sistēmu “Ozols”³ tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija (*Natura 2000*), dabas liegums “Vesetas palienes purvs”, atrodas aptuveni 2,5 km attālumā uz DA no Darbības vietas. Darbības vietai tuvākā upe, Veseta, atrodas ap 0,4 km uz A no Darbības vietas.
7. Ministru kabineta 2011. gada 24. maija noteikumu Nr. 401 “*Prasības atkritumu sadedzināšanai un atkritumu sadedzināšanas iekārtu darbībai*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 401) 2.1. punkta noteic, ka noteikumi attiecas uz stacionārām vai mobilām tehniskām iekārtām vai aprīkojumiem, kas paredzēti atkritumu termiskai pārstrādei ar sadedzināšanā iegūtās siltumenerģijas reģenerāciju vai bez tās, atkritumus oksidējot, kā arī citiem atkritumu termiskās pārstrādes veidiem (tai skaitā pirolīzi, gazifikāciju, plazmas procesiem), ja pēc pārstrādes radušās vielas pēc tam tiek sadedzinātas (atkritumu sadedzināšanas iekārta). Ja atkritumi tiek sadedzināti tā, ka iekārtas galvenā funkcija nav enerģijas vai produktu ieguve, bet atkritumu termiskā apstrāde, iekārtu uzskata par atkritumu sadedzināšanas iekārtu. Ar Noteikumiem Nr. 401 tiek pārņemtas Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) *par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole)* prasības, tai skaitā I nodaļas 3. panta 40. punkts: “*atkritumu sadedzināšanas iekārta*” ir jebkura stacionāra vai mobila tehniska ierīce un iekārta, kas paredzēta atkritumu termiskai

² Apstiprināts ar Aizkraukles novada domes 2022. gada 15. decembra lēmumu Nr. 778 (prot. Nr. 24, 6. p.), pieejams tīmekļvietnē https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_26853, skatīta 16.02.2024.

³ Tīmekļvietne <https://ozols.gov.lv/pub/>, skatīta 16.02.2024.

pārstrādei ar sadedzināšanā iegūtās siltumenerģijas reģenerāciju vai bez tās, veicot atkritumu sadedzināšanu oksidējot, kā arī ar citiem termiskās apstrādes procesiem, piemēram, pirolīzi, gazificēšanu vai plazmas procesu, ja šādā apstrādē radušās vielas pēc tam sadedzina. Ņemot vērā Ierosinātās Paredzēto darbību un minētajās tiesību normās noteikto, Ierosinātās Paredzētā darbība klasificējama kā sadedzināšanas iekārta, uz kuru attiecināmi Noteikumi Nr. 401.

8. Paredzētās darbības IVN sākotnējā sabiedriskā apspriešana (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) notika laikā no 2023. gada 24. novembra līdz 2024. gada 10. janvārim. Paziņojums par Paredzēto darbību un plānoto Sākotnējo apspriešanu tika publicēts 2023. gada 24. novembra Aizkraukles novada pašvaldības informatīvajā izdevumā *“Aizkraukles novada vēstis”* numurā Nr. 10 (380), savukārt paziņojums par Sākotnējās apspriešanas termiņa pagarināšanu, publicēts - 2023. gada 19. decembra laikrakstā *“Staburags”* izdevumā Nr. 97 (8375). Paziņojums par Sākotnējo apspriešanu un paziņojums Sākotnējās apspriešanas termiņa pagarināšanu bija ievietots tīmekļvietnēs [www. aizkraukle.lv/](http://www.aizkraukle.lv/), SIA *“Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”* tīmekļvietnes www.environment.lv sadaļā *“Aktualitātes”* un Biroja tīmekļvietnē www.vpzb.gov.lv. Ar sagatavotajiem materiāliem par Paredzēto darbību klātienē varēja iepazīties Aizkraukles novada pašvaldībā (Lāčplēša iela 1A, Aizkraukle, Aizkraukles novads) darba laikā un Aizkraukles novada Vietalvas pagasta VPVKAC (*“Pagastmāja”*, Vietalva, Vietalvas pagasts, Aizkraukles novads) darba laikā un tīmekļvietnē www.environment.lv. Atbilstoši Birojā iesniegtajiem Sākotnējās apspriešanas materiāliem par Paredzēto darbību individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu. Sākotnējās apspriešanas ietvaros tika organizēta sanāksme neklātienēs formā saskaņā ar likuma *“Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums”*⁴ 20. pantu. Tiešsaistes Sākotnējās apspriešanas sanāksme neklātienēs formā (attālināti) notika 2023. gada 11. decembrī plkst. 17:00 Zoom platformā. Sanāksmē bija iespējams piedalīties, izmantojot SIA *“Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”* tīmekļvietnes www.environment.lv sadaļā *“Aktualitātes”* publicēto saiti. Sanāksmē piedalījās 9 dalībnieki. Sanāksmes dalībnieki tika iepazīstināti ar Sākotnējās apspriešanas procedūru un prezentāciju par Paredzēto darbību. Dalībniekiem bija iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus. Saskaņā ar protokolu iedzīvotāji interesējās par atkritumu utilizācijas veidu un to izvēles aspektiem, par gulšņu šķeldošanu, par atkritumiem (pelniem), kas radīsies sadedzināšanas procesā un kā tos apsaimniekos, par plānoto monitoringu, par līdzīgu pieredzi citās valstīs, ietekmi uz rekreācijas un tūrisma resursiem un citiem aspektiem, kas saistīti ar Paredzēto darbību. Sanāksmes dalībnieki norādīja arī uz nepietiekošu sabiedriskās apspriešanas izziņošanu. Ņemot vērā minēto Ierosinātāja pagarināja Sākotnējās apspriešanas termiņu. Sabiedriskās apspriešanas laikā jautājumus par Paredzēto darbību un IVN varēja iesūtīt elektroniski uz e-pasta adresi: takam@environment.lv. Saskaņā ar Sākotnējās apspriešanas materiāliem Sabiedriskās apspriešanas laikā uz norādīto e-pastu saņemti jautājumi, gan fiziskām personām, gan juridiskām un tie galvenokārt bija saistīti ar gulšņu sastāvu, apsaimniekošanu, pārstrādi, utilizācijas apjomiem un risinājumiem, kā arī avāriju riska novērtējumu. Sabiedrību satrauca Paredzētās darbības ietekme uz iedzīvotāju veselību, dabas vērtībām, gaisa piesārņojumu, smaku izplatību u.c. aspekti. Sabiedriskās apspriešanas materiāli (prezentācija, sanāksmes protokols) tīmekļvietnē www.environment.lv bija pieejami līdz programmas izdošanas brīdim, savukārt, Sākotnējās apspriešanas tiešsaistes sanāksmes videoprezentācijas par Paredzēto darbību ieraksts – pēc Sākotnējās apspriešanas sanāksmes publicēts Youtube platformā <https://www.youtube.com/watch?v=pLj2QDRFUDs> un bija pieejams līdz programmas izdošanas brīdim. Sākotnējās apspriešanas laikā neklātienēs sanāksmes videoprezentācija līdz 2024. gada 10. janvārim tikusi skatīta 152 reizes (vidējais

⁴ Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums bija spēkā līdz 2023. gada 31. decembrim.

viena skatījuma ilgums 10 minūtes). Atbilstoši Ierosinātajas sniegtajai informācijai Sākotnējās apspriešanas laikā, papildus notika konsultācijas ar Aizkraukles novada domi (sanāksme notika 03.01.2024.), kuras laikā no pašvaldības tika saņemts priekšlikums IVN ziņojumu nosūtīt arī Madonas novada un Jēkabpils novada pašvaldībām, kā arī organizēt IVN Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmi Madonas novadā, jo Darbības vieta atrodas netālu no Madonas novada robežas.

9. Sākotnējās apspriešanas ietvaros Birojā tika saņemti Madonas novada pašvaldības, AS “*Latvijas valsts meži*”, SIA “*Ultimo ratio*”, Meža pētīšanas stacijas un Aizkraukles novada un Vietalvas pagasta iedzīvotāju iesniegumu (11 paraksti). Birojā saņemtie iesniegumi ņemti vērā, formulējot šīs Biroja programmas prasības, kā arī nosūtīti Ierosinātajai, kurai tajos ietvertie argumenti jāņem vērā un jāvērtē, sagatavojot Ziņojumu.

II. Vispārējās prasības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Prasības Paredzētās darbības IVN Ziņojuma sagatavošanai nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Noteikumu Nr. 18 2. pielikums, kurā izvērsti norādīts, kāda informācija un novērtējums Ziņojumā ir jāiekļauj. Tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet norāda, ka Ziņojums jāsatavo atbilstoši Novērtējuma likuma 17. panta trešās daļas un Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma prasībām, cik iespējams, to strukturējot atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikumam.
2. Ievērojot Novērtējuma likuma 16. panta pirmajā daļā noteikto, Birojs ar šo programmu detalizē no ārējiem normatīviem aktiem jau izrietošos nosacījumus Ziņojumā sniedzamās informācijas apjomam, precizējot, kāda veida informācijai un novērtējumam pievēršama īpaša uzmanība, ņemot vērā Paredzētās darbības un Darbības vietas specifiku.
3. Ziņojuma sagatavošanai Birojs noteic šādu vispārējo informācijas detalizācijas pakāpi:
 - 3.1. Ziņojumā definē un pamato izpētes teritorijas robežas, kas ietver Darbības vietu un Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonu, ņemot vērā Paredzētās darbības būtiskos ietekmes aspektus un attālumus līdz dzīvojamo ēku un publiskās apbūves teritorijām, īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un citiem objektiem. Ja Paredzētās darbības iespējamā ietekmes zonā atrodas arī citi ražošanas uzņēmumi, kas ietekmē vienu un to pašu teritoriju, nosakot izpētes robežas, jāņem vērā Paredzētās darbības savstarpējo un kopējo (kumulatīvo) ietekmi ar citām esošām vai akceptētām paredzētajām darbībām.
 - 3.2. Izpētes teritorija aptver arī Paredzētās darbības nodrošināšanai izmantojamo izejvielu, palīgmateriālu un produkcijas transportēšanas maršrutus un loģistikas nodrošināšanas iespējas.
 - 3.3. Paredzēto darbību vērtē arī kopsakarā ar esošām citām tās ietekmes teritorijā esošajām, akceptētajām, plānotajām un / vai saistītajām darbībām un to ietekmi uz vidi (informāciju par citām ietekmes teritorijā esošajām un plānotām darbībām pieejama Valsts vides dienestā).
 - 3.4. Ziņojumā jāietver esošās un plānotās situācijas attēlojumu kartogrāfiski, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas. Pievieno, piemēram, esošās situācijas un plānotās situācijas plānu, kur savstarpēji salīdzināmā atbilstošā mērogā atspoguļota esošā situācija un plānotā situācija Darbības vietā. Kartogrāfiski attēlo Darbības vietā esošos objektus (būves, ēkas, infrastruktūras elementi, inženierkomunikācijas, citus objektus, ja tādi ir) un ar Paredzēto darbību plānotos jaunus vai pārbūvējamus objektus, transportēšanas maršrutus, plānoto transporta loģistiku uzņēmuma teritorijā, tuvākās dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijas, ierobežojumu zonas, kas izriet no Aizsargjoslu likuma un Teritorijas plānojuma. Atspoguļo arī citu nozīmīgu informāciju (ja tāda tiek identificēta Ziņojuma

sagatavošanas procesā), kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas.

- 3.5. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējumu veic vienlīdz detālā pakāpē, novērtējumā ietverot arī tiešo, netiešo un sekundāro ietekmi, paredzētās darbības un citu darbību savstarpējo un kopējo ietekmi, īstermiņa, vidēji ilga termiņa un ilglaicīgo ietekmi, kā to paredz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts.
- 3.6. Ievērojot to, ka Ierosinātajai Paredzētās darbības veikšanai būs jāsaņem A kategorijas atļauja piesārņojošas darbības veikšanai, saskaņā ar likumā *“Par piesārņojumu”* noteikto, operatoram jālieto labākie pieejamie tehniskie paņēmieni (turpmāk - LPTP) un tīrākas ražošanas pasākumi. Tādēļ, Paredzētās darbības un tās risinājumu apraksts nodrošināms un ietekmes uz vidi novērtējums veicams, vadoties no attiecīgajiem atsaucē dokumentiem par LPTP⁵, attiecīgi pamatojot izvēlēto risinājumu piemērotību un atbilstību, tajā skaitā arī ietekmes mazināšanas paņēmieni izmantošanu un nepieciešamos monitoringa pasākumus.
- 3.7. Ziņojumā ietveramo ietekmju uz vidi novērtējumu veic speciālisti ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību, vēlams atbilstošā dabas zinātnes un inženierzinātnes izglītības tematiskajā jomā. Ziņojumā ietver to speciālistu sarakstu (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo Paredzētās darbības ietekmju vērtējumu. Ja speciālisti ir sagatavojuši atzinumus, tos pievieno Ziņojumam.
- 3.8. Visiem Ziņojumam pievienotajiem dokumentiem, tai skaitā speciālistu vai ekspertu atzinumiem un citiem dokumentiem, jābūt parakstītiem un noformētiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja dokumenta oriģināls sagatavots elektroniski, tā papīra atvasinājumam jābūt noformētam atbilstoši likumam *“Elektronisko dokumentu likums”* un jāsaturs informācija par elektronisko parakstu un tā laika zīmogu.
- 3.9. Lai uzlabotu Ziņojuma uztveramību, Ziņojumam nepieciešams sagatavot arī īsu ievadu, kurā ietver koncentrētu Paredzētās darbības, Darbības vietas un tās galveno raksturlielumu aprakstu, tostarp informāciju par Paredzētās darbības alternatīvām, galvenajiem ietekmju novērtējuma secinājumiem un plānotajiem Paredzētās darbības realizācijas termiņiem, kā arī jāsniedz informācija par plānotās darbības iespējamajiem ierobežojumiem, kas var ietekmēt Paredzēto darbību vai citas darbības, tajā skaitā kontekstā ar jau esošo un plānoto teritoriju izmantošanu.
- 3.10. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā iespējamās faktiskās un tiesiskās apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē IVN un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties, vai kurām iesniedzams Ziņojums:

1. Ziņojums jāiesniedz Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldē, Aizkraukles novada pašvaldībā, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā un Veselības inspekcijā rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai.
2. Ja Ziņojuma izstrādes laikā tiek konstatēta ietekme uz īpaši aizsargājamās dabas teritorijām un kultūrvēsturiskajām vērtībām, jākonsultējas ar Dabas aizsardzības pārvaldi un

⁵ Komisijas īstenošanas 2019. gada 12. novembra lēmumu (ES) 2019/2010 *“ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz atkritumu incinerāciju”*. Komisijas īstenošanas 2018. gada 10. augusta lēmumu (ES) 2018/1147 *“ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES pieņem secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz atkritumu apstrādi”* (ja attiecināms).

Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi. Nepieciešamības gadījumā jākonsultējas arī ar AS “*Latvijas valsts meži*” un Meža pētīšanas staciju.

IV. Prasības novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Paredzētās Darbības vietas un Paredzētās darbības raksturojums.

- 1.1. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 1. un 2. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.2. Sniedzot informāciju par Darbības vietu atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 3. punktam, norāda arī informāciju par esošo teritorijas izmantošanu, tās piemērotību Paredzētās darbības veikšanai (attālumus līdz dzīvojamām mājām, sabiedriskām, publiskām teritorijām, citiem rūpnieciskajiem un paaugstinātas bīstamības objektiem (kuras var radīt savstarpējo un kopējo ietekmi ar citām esošām vai akceptētajām paredzētajām darbībām) piesārņotām / potenciāli piesārņotām vietām u.c.). Vērtējot teritorijas piemērotību Paredzētās darbības veikšanai, kā arī paredzēto būvju un iekārtu iespējamo izvietošanu un attālumu attiecībā pret dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijām, esošiem infrastruktūras vides un citiem objektiem, ņem vērā esošo gaisa piesārņojuma (tajā skaitā smaku) un trokšņa līmeni, satiksmes intensitāti un prognozētās izmaiņas, kā arī nosacījumus iespējama piesārņojuma mazināšanai, t.sk. būvdarbu laikā, ja attiecināms.
- 1.3. Definējot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Paredzētās darbības veidam un specifikai (Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts), izsver arī alternatīvas Paredzētās darbības tehnoloģiskajiem un dūmgāzu attīrīšanas risinājumiem, izejvielu (atkritumu) pieejamībai un savietojamībai un procesā radušos atkritumu apsaimniekošanai, kā arī objektu izvietojumam Darbības vietā veidā, kas rada pēc iespējas mazāku ietekmi uz vidi, ņemot vērā arī iespējamo nelabvēlīgo kumulatīvo ietekmi ar Darbības vietai tuvumā esošajām, akceptētajām darbībām un Paredzēto darbību, kā arī blakus esošajiem paaugstinātas bīstamības objektiem (ja tādi ir).
- 1.4. Sniedzot informāciju atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.1. punktam (Paredzētās darbības un tās alternatīvu fizikālo raksturlielumu apraksts, zemes izmantošanas prasības būvniecības un ekspluatācijas laikā), Birojs norāda nepieciešamo informācijas detalizācijas pakāpi:
 - 1.4.1. Raksturojot visus plānotos un nepieciešamos darbus un to secību, raksturojumam jāaptver gan teritorijas sagatavošanu, gan papildus nepieciešamo objektu būvniecību un esošu būvju pārbūvi un nojaukšanu (ja tāda paredzēta). Ja attiecināms, sniedz informāciju arī par esošu inženierkomunikāciju, infrastruktūras objektu pārkārtošanu vai pārbūvi.
 - 1.4.2. Sniedz informāciju saistībā ar pamatiekārtu un palīgiekārtu izvietošanu nepieciešamo platību, ņemot vērā Noteikumu Nr. 401 un nozares LPTP prasības. Norāda būvniecības darbu (ja tādi paredzēti) un iekārtu uzstādīšanas secību un laika grafiku.
 - 1.4.3. Raksturojot esošās un Paredzētās darbības nodrošināšanai izmantojamās teritorijas, telpas un tilpnes, kuras paredzēts izmantot atkritumu, ķīmisko vielu un maisījumu, izejvielu, palīgmateriālu un produkcijas pārkraušanai un uzglabāšanai, norāda arī to maksimālos uzkrājumus un uzglabāšanas laiku objekta teritorijā.
 - 1.4.4. Novērtē piebraukšanas iespējas Darbības vietai un transportēšanas maršrutus, esošās problēmsituācijas, kā arī papildus veicamos pasākumus šai aspektā, iespējamus un paredzētos loģistikas risinājumus.

- 1.4.5. Aprēķina un norāda kopējo zemes platību, kurai tiks veikta līdzšinējās izmantošanas un / vai zemes lietojuma veida maiņa (ja tāda paredzēta).
- 1.5. Sniedzot informāciju par Paredzētās darbības galvenajiem raksturlielumiem ekspluatācijas fāzē atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. punktam (tehnoloģiskie procesi, enerģijas un dabas resursu patēriņš, izlietotie materiāli, ķīmisko vielu lietojums u.c.), sniedz informāciju par visiem ar Paredzētās darbības realizāciju saistītajiem procesiem. Norāda, kā tieši (kādos procesos) konkrētie materiāli, ķīmiskās vielas, dabas resursi tiks izlietoti un kāds ir šo resursu avots. Kur atbilstīgi (piemēram, impregnētāju vai citu ķīmisko maisījumu un vielu sadalīšanās gazifikācijas procesā) reakcijas ar, norāda ķīmiskās reakcijas.
- 1.6. Papildus Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. punktā jau noteiktajam īpašu uzmanību jāpievērš šādiem jautājumiem:
- 1.6.1. Paredzētās darbības nodrošināšanai nepieciešamo pamatiekārtu un tehnoloģiskā procesa raksturojums, tajā skaitā:
- 1.6.1.1. Paredzētās darbības (arī alternatīvu) apraksts, jauda, ražība un darbības raksturlielumi.
- 1.6.1.2. Sniedzot būvju un pamatiekārtu aprakstu / raksturojumu, norāda un pamato vērtējumā iekļauto tehnoloģisko iekārtu raksturlielumu atbilstību plānotajai darbībai un nozares LPTP nosacījumiem. Norādāms iekārtas darbības režīms un nepārtrauktība / cikliskums. Jāsniedz tehnoloģisko iekārtu ražotāju dati (ja tādi ir pieejami), tajā skaitā par ražotāja garantētajiem emisiju līmeņiem un saražoto pārstrādes produktu sastāvu un kvalitāti.
- 1.6.1.3. Gazifikācijas, sadedzināšanas un palīgprocesu tehnoloģisko risinājumu detalizēts apraksts un to parametru detalizēts raksturojums, ietverot ražošanas tehnoloģiskā/o procesa/u shēma/as, tajā skaitā emisiju un ūdens plūsmu shēmas, temperatūras režīmus, spiedienu u.c. parametrus, kas nozīmīgi vides aizsardzības aspektā.
- 1.6.1.4. Ražošanas procesu materiālā un vielu balance.
- 1.6.1.5. Pārstrādei paredzēto atkritumu pieņemšanas, sagatavošanas un uzglabāšanas procesu, tajā skaitā izcelsmes un kvalitātes kontroles pasākumu, raksturojums. Dažādu atkritumu klašu un/vai grupu vienlaicīgas vai dalītas pārstrādes pamatojums. Pārstrādei nederīgo atkritumu raksturojums, identifikācija un iespējamais daudzums; to tālākās apstrādes/utilizācijas apraksts un realizācijas iespējas.
- 1.6.1.6. Paredzētās darbības nodrošināšanai nepieciešamo atkritumu, izejvielu un palīgmateriālu raksturojums, tajā skaitā, norādot plānotos daudzumus, atkritumu klases, fizikālās un ķīmiskās īpašības, toksikoloģiskais un ekotoksikoloģiskais raksturojums, klasifikācija un marķējums, bīstamība.
- 1.6.1.7. Atkritumu pārstrādes procesā radušos vielu, maisījumu un atkritumu balance un raksturojums (fizikālās, ķīmiskās īpašības, bīstamība u.c.), tajā skaitā norādot to uzglabāšanas, realizācijas un/vai izmantošanas risinājumus, atkritumu stadijas izbeigšanas procedūras apraksts (kur attiecināms), ņemot vērā Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumus Nr. 302 *“Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus”*.
- 1.6.1.8. Gazifikācijas procesā iegūto produktu un blakusproduktu raksturojums, to izmantošana un realizācijas iespēju novērtējums.

- 1.6.1.9. Paredzētās darbības nodrošināšanai paredzētais energoresursu patēriņš un ieguves avoti, tajā skaitā arī rezerves kurināmais. Energoresursu patēriņa bilance.
- 1.6.1.10. Saražotais siltuma un/vai elektroenerģijas daudzums, to izmantošana, risinājumu atbilstība nozares LPTP nosacījumiem.
- 1.6.1.11. Darbības nodrošināšanai nepieciešamais ūdens daudzums, kvalitāte un izmantošana (arī ugunsdzēsībai), tā ieguves avoti. Ja attiecināms, ūdens sagatavošana (tehnoloģija un palīgmateriāli, to patēriņš, uzglabāšana); ūdens dzesēšanas sistēmas. Ūdens patēriņa bilance. Ražošanas notekūdeņu veidošanās (procesi, apjomi, īpašības) un attīrīšanas procesu apraksts.
- 1.6.1.12. Gazifikācijas un ar to saistītajos procesos radīto emisiju un smaku gaisā raksturojums, attīrīšanas iekārtu un metožu izvēles pamatojums un atbilstība nozares LPTP. Izvēlēto attīrīšanas iekārtu raksturojums, attīrīšanas iekārtu efektivitāte (ko pamato ar ražotāja izsniegtiem dokumentiem vai zinātniskām un/vai citām attiecināmām publikācijām).
- 1.6.2. Uzņēmuma darbības nodrošinošo sistēmu, pārkraušanas un uzglabāšanas sistēmu raksturojums, tajā skaitā:
 - 1.6.2.1. Teritorijas un pārkraušanai paredzēto atkritumu / produktu uzglabāšanas tilpņu raksturojums, norādot to raksturlielumus, tipu (pazemes, virszemes u.t.t.), segumus, aizsardzības pret noplūdēm risinājumus, maksimālos produktu uzglabāšanas apjomus un laiku uzņēmuma teritorijā.
 - 1.6.2.2. Risinājumi emisiju gaisā, smaku, notekūdeņu veidošanās novēršanai / samazināšanai, tajā skaitā arī pārstrādājamo un radīto atkritumu (arī palīgmateriālu) sagatavošanas (smalcināšana, šķirošana, presēšana u.c.) pārkraušanas un uzglabāšanas gaitā. Ja attiecināms, sniedzams vērtējums par produktu uzglabāšanu, attiecīgi pamatojot izvēlēto risinājumu piemērotību un atbilstību.
- 1.7. Plānotie loģistikas risinājumi (arī uzņēmuma teritorijā) un to efektīva nodrošināšana, iespējamās problēmsituācijas saistībā ar satiksmes intensitātes pieaugumu, tajā skaitā ar Paredzētās un esošās darbības nodrošināšanu saistīto izejvielu/atkritumu, palīgmateriālu, produkcijas un atkritumu piegādes, realizācijas, pārkraušanas un uzglabāšanas nosacījumu analīze:
 - 1.7.1. Plānotie transportēšanas maršruti. Ar Paredzētās darbības realizāciju prognozētās transporta intensitātes izmaiņas.
 - 1.7.2. Satiksmes organizācijas un transporta plūsmas intensitātes izmaiņas un traucējumi (arī satiksmes organizēšanas risinājumi). Citu traucējumu vietējiem iedzīvotājiem un uzņēmējiem raksturojums uzņēmuma ekspluatācijas laikā. Plānotie pasākumi satiksmes drošības uzlabošanai (ja tādi nepieciešami). Iespējamie risinājumi un atbildības sadalījums konkrētā risinājumu īstenošanā (ja tādi nepieciešami).
 - 1.7.3. Izejvielu (arī palīgmateriālu), produkcijas un atkritumu ieviešanas / izvešanas / transportēšanas nosacījumi.
 - 1.7.4. Izejvielu (arī palīgmateriālu), atkritumu un produkcijas transportēšanai izmantojamais autotransports (arī vienību skaits), autotransporta stāvlaukumi; autotransporta remonts, mazgāšana, tīrīšana (ja attiecināms).
 - 1.7.5. Risinājumi emisiju (arī putekļu), smaku, notekūdeņu veidošanās novēršanai / samazināšanai izejvielu (arī palīgmateriālu) un atkritumu pārkraušanas un uzglabāšanas gaitā.

- 1.7.6. Pasākumi, lai novērstu atkritumu un piesārņotu notekūdeņu nokļūšanu vidē.
- 1.8. Paredzēto darbības nodrošināšanas un alternatīvo risinājumu iespējamo limitējošo vai ierobežojošo faktoru raksturojums, identificējot iespējamās problēmsituācijas, kurām Paredzētās darbības realizācijas gadījumā (būvniecības un/vai iekārtu uzstādīšanas un ekspluatācijas fāzēs) rodami risinājumi, tajā skaitā esošie rūpnieciskie un riska objekti, problemātiskās teritorijas un vietas, kur rodami risinājumi inženierkomunikāciju pieejamības un teritorijas sasniedzamības nodrošināšanai vai paredzami īpaši nosacījumi būvdarbu un ekspluatācijas laikā.
- 1.9. Darbības vietas norobežošanas, apsardzes un kontroles nosacījumi.
- 1.10. Paredzētās darbības un tehnoloģisko procesu atbilstības novērtējums normatīvo aktu un LPTP noteiktajām prasībām: Pārstrādes / apstrādes / attīrīšanas/ uzglabāšanas procesā izmantojamo tehnoloģisko iekārtu ražotāju dati un/vai atsauces uz zinātniskajām publikācijām.
- 1.11. Sniegt informāciju par citiem uzņēmuma realizētajiem tehnoloģiskajiem procesiem un tajos radītajiem produktiem, blakusproduktiem, atkritumiem un emisijām atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.3. punktam, īpaša uzmanība pievēršama emisijām ūdenī, gruntī, gaisā, trokšņa emisijām un smakai. Minētā punkta izpildei citu starpā ievēro šādas vispārējās prasības:
- 1.11.1. Sniedz informāciju, kādos procesos un kādas iekārtas rada attiecīgo troksni un emisijas. Sniedz emisiju un trokšņa avotu fizikālo raksturojumu, tostarp izvietojumu teritorijā un informāciju par emisiju dinamiku (diennakts, gada). Prognozējamo emisiju apjomu nosaka skaitliskās vērtībās, ņemot vērā iekārtu tehniskajā dokumentācijā vai citos literatūras avotos norādīto (piemēram, attiecībā uz iekārtu skaņas jaudu).
- 1.11.2. Sniedz piesārņojošo vielu emisiju avotu gaisā, smaku emisiju avotu, kā arī trokšņa emisijas avotu raksturojumu. Lai noteiktu piesārņojošo vielu emisiju gaisā daudzumu, ievēro normatīvajos aktos par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādī⁶ noteiktos vērtējuma principus, paņēmienus (monitorings, aprēķins, izmantojot emisiju faktorus, prognozētās gaisa piesārņojošo vielu emisijas robežvērtības). Lai novērtētu Paredzētās darbības radīto smaku, ievēro normatīvajos aktos par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm noteikto⁷. Lai novērtētu Paredzētās darbības radīto troksni, ievēro normatīvajos aktos par trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtību noteikto⁸. Sniedz informāciju par plānotajiem kontroles un ietekmes mazināšanas pasākumiem un to atbilstību nozares LPTP nosacījumiem.
- 1.11.3. Emisiju avotu un to radītās emisijas izmaiņu gaisā raksturojamas analizējot piesārņojošos vielu fizikālās un ķīmiskās īpašības, emisiju toksikoloģiskās un ekotoksikoloģiskās īpašības, kā arī to veidošanās procesus un avotus. Sniedz informāciju par emisiju daudzumu, tajā skaitā lai pamatotu emisiju izkļiedes novērtējumam nebūtisko procesu noteikšanu. Raksturo emisiju samazināšanas un attīrīšanas aprīkojumu un pasākumus, to efektivitāti un darbības nosacījumus.

⁶ Prasības gaisu piesārņojošo vielu emisiju daudzuma aprēķināšanai / noteikšanai, ņem vērā Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumos Nr. 182 "Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 182) noteiktās prasības.

⁷ Prasības smaku novērtējumam šīs Biroja programmas izdošanas brīdī noteic Ministru kabineta 2014. gada 25. novembra noteikumi Nr. 724 "Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos" (turpmāk – Noteikumi Nr. 724).

⁸ Prasības trokšņa novērtējumam šīs Biroja programmas izdošanas brīdī noteic Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumi Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" (turpmāk – Noteikumi Nr. 16).

- 1.11.4. Attiecībā uz notekūdeņiem (ražošanas, lietus, sadzīves) norāda to rašanās avotus, veidus un daudzumus, sniedz piesārņojuma raksturojumu katrai no notekūdeņu plūsmām. Raksturo paredzēto notekūdeņu attīrīšanu un novadīšanu, sniedzot informāciju par nepieciešamajām iekārtām un risinājumiem, pamatojot to jaudu un apjomu. Sniedz piesārņoto notekūdeņu attīrīšanas procesu nodrošināšanas aprakstu un informāciju par plānotajiem kontroles pasākumiem. Novērtējama Paredzētās darbības radīto notekūdeņu atbilstība un novadīšanas iespējas atbilstoši Ministru kabineta 2002. gada 22. janvāra noteikumos Nr. 34 “*Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī*” noteiktajām prasībām (turpmāk – Noteikumi Nr. 34).
- 1.11.5. Attiecībā uz Darbības vietas teritorijas virszemes noteces/ lietus ūdeņiem sniedz informāciju par to savākšanu, nepieciešamo attīrīšanu un novadīšanu, kā arī informāciju par iespējamām avārijas noplūdēm un izbirumiem, to lokalizēšanu, savākšanu, uzkrāšanas un attīrīšanas iespējām un pasākumiem iespējamā piesārņojuma novēršanai.
- 1.11.6. Sniedz informāciju, kādos procesos un kādas iekārtas rada atkritumus / atkritumproduktus. Norāda veidojošos atkritumu veidus (arī no esošajiem ražošanas procesiem), to daudzumus, klasi, raksturojumu (arī attīrīšanas procesos radušos notekūdeņu, izdedžu, pelnu, citu atlikumu un nogulšņu sastāva kvalitatīvs un kvantitatīvs raksturojums; atkritumu uzglabāšanu, apstrādi un utilizāciju, ja attiecināms, par atkritumu statusa izbeigšanas procedūras piemērošanu. Atkritumu plūsmas izvērtējums, tajā skaitā pārstrādei paredzēto atkritumu / atkritumproduktu un radīto atkritumu bilance. Plānotā loģistika (arī uzņēmuma teritorijā) un tās efektīva nodrošināšana.
- 1.11.7. Atsevišķi sniedz informāciju par bīstamajiem atkritumiem, to atkritumu identificēšanu, daudzumiem, apsaimniekošanu, tostarp uzskaites, uzglabāšanas un utilizācijas nodrošinājumu, drošības nosacījumiem un paredzētajiem risinājumiem.
- 1.12. Sagatavojot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.4. punktam, vadās no minētā pielikuma 10. punktā sniegtajiem norādījumiem attiecībā uz avāriju risku novērtējumu un ņem tos vērā tik tālu, cik tie attiecas uz Paredzēto darbību. Paredzēto darbību tehnoloģisko procesu, iekārtu darbības vadība, uzraudzība un kontrole. Darba drošības pasākumi uzņēmumā, nepieciešamie organizatoriskie un inženiertehniskie pasākumi, tajā skaitā nepieciešamais ugunsdzēsības un avārijas seku ierobežošanas / likvidēšanas aprīkojums, avārijas situāciju nepieļaušanai, lokalizēšanai un likvidēšanai paredzētie pasākumi un rīcības plāns, kā arī tehnoloģisko procesu drošas apturēšanas sistēmas raksturojums. Uzņēmuma vadībai un apkalpošanai nepieciešamais personāls, tā apmācība, sadarbība ar institūcijām un pārējiem sadarbības partneriem.
- 1.13. Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5 un 5.6. punktā noteikto prasību izpildei Birojs papildus precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.14. Sniedzot šīs Programmas IV nodaļas 1. apakšnodaļā iepriekš noteikto informāciju, atbilstīgi konkrētā punkta aptvertās jomas vai jautājuma griezumam sniedzams arī paredzēto tehnisko paņēmieni, kā arī organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu raksturojums, atkritumu, izejvielu un produktu ieviešanas, pārkraušanas, uzglabāšanas, kā arī apstrādes / pārstrādes radītās ietekmes uz vidi novēršanai un mazināšanai apraksts, tai skaitā pasākumi atbilstīgai darbības vietas / teritorijas (tostarp laukumu un to segumu) sagatavošanai un aprīkošanai, informācija par paņēmieniem / risinājumiem, kas kontrolē un nepieļauj augsnes, virszemes un pazemes ūdens piesārņošanu, nodrošina emisiju gaisā un ūdenī samazināšanu un kontroli, atkritumu apsaimniekošanu, trokšņa un smaku izplatību mazināšanu un kontroli. Kur attiecināms, raksturojumā ņem vērā tīrākas ražošanas pasākumus / LPTP, attiecīgi pamatojot izvēlēto risinājumu piemērotību un

atbilstību (specifiskās prasības šādu organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu vērtējumam ietverti šīs Biroja programmas IV nodaļas 6. apakšnodaļā).

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē.

- 2.1. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteikto (esošā vides stāvokļa novērtējums) Ziņojumā jāietver apraksts, kurā aplūkoti pašreizējā vides stāvokļa attiecīgie aspekti, apsverot, kā vides stāvoklis varētu attīstīties Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā (pamatscenārijs). Jāņem vērā, ka pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.
- 2.2. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7. punktā noteiktajam – esošā vides stāvokļa raksturojumam jāaptver visas Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta legāļdefinīcijā “*ietekme uz vidi*” uzskaitītās vides jomas, īpašu uzmanību pievēršot pamatojumam, – vai un kā Paredzētā darbība (tostarp summāri ar citām darbībām) tās var ietekmēt. Šādā veidā identificējamās būtiskās ietekmes, noskaidrojot arī, kādi Paredzētās darbības procesi tās rada un kāda var būt to izpausme uz cilvēku, viņa veselību un drošību, bioloģisko daudzveidību, zemi un augsnī, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu, kā arī Darbības vietas iespējamo pakļautību avāriju vai negadījumu riskiem.
- 2.3. Veicot vides stāvokļa novērtējumu saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteikto, īpašu uzmanību pievērš šādiem jautājumiem:
 - 2.3.1. Darbības vietas un ar Paredzētās darbības nodrošināšanu saistīto teritoriju (arī piebraucamo ceļu), kā arī Paredzētās darbības ietekmes zonas (piegulošās teritorijas) vispārējs raksturojums, tostarp teritoriju pašreizējā izmantošana, attālumi līdz tuvākajām dzīvojamām mājām, sabiedriskām ēkām, blīvi apdzīvotām teritorijām; informācija par tuvākajām citām rūpnieciska rakstura darbībām, tostarp tādām, kas rada līdzīgas ietekmes, vai piesārņotām un / vai potenciāli piesārņotām vietām Paredzētās darbības ietekmes zonā. Novērtējums, – vai un kā ietekmes varētu summēties. Sniedz arī informāciju par esošo būvju, ēku, infrastruktūras, inženierkomunikāciju, iekārtu u.c. objektu (ja attiecināms) aprakstu un to izvietojumu teritorijā, ilustrējot to arī kartogrāfiskajā materiālā / situācijas plānā. Nojaucamās būves un inženierkomunikācijas (ja attiecināms).
 - 2.3.2. Teritorijas hidroloģisko, hidroģeoloģisko un inženierģeoloģisko apstākļu raksturojums (tajā skaitā noteces virzieni; teritorijas dabīgās drenāžas un meliorācijas sistēmu, ūdensteču un ūdenstilpju, kas varētu tikt ietekmētas, raksturojums; ūdensteču un ūdenstilpju pašreizējā izmantošana, noteiktais ūdeņu tips, kvalitātes prasības un mērķi, arī iespējamās problēmsituācijas (ja tādas ir);
 - 2.3.3. Gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, gruntsūdens papildināšanās (barošanas) un noplūdes (atslodzes) zonas; artēziskā ūdens horizontu aizsargātība pret piesārņojumu; tuvākās ūdens ņemšanas vietas un pazemes ūdens atradnes, to raksturojums, izmantošana, aizsargjoslas u.c. Darbības vietas teritoriju applūšanas iespējamība.
 - 2.3.4. Grunts un gruntsūdens kvalitātes/piesārņojuma raksturojums Darbības vietā, ar Paredzētās darbības nodrošināšanu saistītajās teritorijās, kā arī Paredzētās darbības ietekmes zonā, nepieciešamības gadījumā sanācības un monitoringa pasākumi un to plānotie risinājumi
 - 2.3.5. Gaisa kvalitātes, smaku un trokšņa līmeņa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē, tostarp saistībā ar citām darbībām Darbības vietas apkārtnē. Tuvāko

galveno gaisa piesārņojuma, smaku un trokšņa emisiju avotu un to radītās ietekmes (arī piesārņojošo vielu) raksturojums, ietverot informācijas analīzi par līdz šim identificētajām problēmsituācijām, ja tādas ir bijušas, kur tādas ir nozīmīgas esošo un Paredzētās darbības kontekstā.

- 2.3.6. Darbības vietā un tās apkārtnē esošo dabas vērtību raksturojums. Darbības vietai tuvākās un Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonā esošās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (arī Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas “*NATURA 2000*”), to aizsardzības režīmi un nozīmīgums bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā; īpaši aizsargājamās sugas un biotopi, mikroliegumi. Potenciālās iespējas tos ietekmēt.

2.4. Raksturojot esošo vides stāvokli, Ziņojumā sniedzama arī šāda informācija:

- 2.4.1. Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju īpašuma piederības raksturojums, pastāvošo apgrūtinājumu, aprobežojumu apraksts. Tuvākās dzīvojamās mājas, sabiedriskās (publiskās) ēkas, blīvi apdzīvotas teritorijas, rūpnieciskās teritorijas, degradētas vai potenciāli piesārņotas teritorijas un attālumi līdz tām.
- 2.4.2. Paredzētās darbības atbilstība Teritorijas plānojumam, kā arī noteiktajai (atļautajai) teritorijas izmantošanai, teritorijas izmantošanas aprobežojumi. Piegulošo teritoriju noteiktā (atļautā) izmantošana, iespējamie aprobežojumi, izmaiņu nepieciešamība plānošanas dokumentos.
- 2.4.3. Infrastruktūras objektu un inženierkomunikāciju nepieciešamo jaudu pieejamības, tehniskā stāvokļa novērtējums un to iespējamā izmantošana Paredzētās darbības nodrošinājumam, iespējamo problēmu analīze. Paredzētās darbības un ar to saistīto darbību realizācijai plānoto darbu veidi un apjomi, nepieciešamā platība, objektu izvietojuma nosacījumi un paredzētie risinājumi, tostarp kapacitāte un caurlaidība, atbilstoši šo objektu funkcijai un izmantošanas mērķim. Esošo objektu un komunikāciju pārveides nepieciešamība (ja tādi konstatēti) un iespējamie ierobežojošie nosacījumi jaunveidojamo objektu izveidei. Paredzētās darbības nodrošināšanai nepieciešamo objektu izbūves darbu apraksts, plānoto objektu skaits un veidi, izvietojuma nosacījumi, secība un plānotie termiņi, kā arī pasākumi, lai mazinātu iespējamo ietekmi uz vidi būvniecības darbu gaitā un pasākumi, kam pievēršama uzmanība būvdarbu un palaišanas / ieregulēšanas darbu laikā.
- 2.4.4. Dzeramā ūdens apgādes avoti (arī dabīgie avoti) un citi piesārņojuma aspektā jutīgi objekti Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonā (arī kuru aizsargjoslas var tikt skartas Paredzētās darbības rezultātā), kā arī (ja attiecināms) atkritumu pārstrādes iekārtu tuvumā.
- 2.4.5. Esošā satiksmes intensitāte transportēšanas maršrutos, ceļu nestspējas raksturojums, satiksmes drošība, automašīnu stāvvietu izvietojums pret esošo dzīvojamo apbūvi un citiem ražošanas uzņēmumiem.
- 2.4.6. Meteoroloģisko apstākļu raksturojums, tajā skaitā valdošie vēji, ietverot objekta izbūvei un darbībai (tajā skaitā atkritumu apsaimniekošanai, arī citu darbību veikšanai) nelabvēlīgu apstākļu raksturojumu.
- 2.4.7. Dabas apstākļu un dabas vērtību raksturojums Darbības vietā. Informācija par tuvākajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (arī Eiropas Savienības īpaši aizsargājamām teritorijām (*Natura 2000*) un mikroliegumiem), to izveidošanas un aizsardzības mērķiem.
- 2.4.8. Vērtējums par Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainavisko un kultūrvēsturisko nozīmīgumu, tuvākajiem kultūras un dabas mantojuma pieminekļiem, teritorijām, kas tiek izmantotas rekreācijai vai tūrismam.

- 2.4.9. Darbības vietā un tās apkārtnē esošo citu vides problēmu un paaugstinātas bīstamības objektu raksturojums, tajā skaitā infrastruktūras vai citi rūpniecības objekti un to aizsargjoslas, piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijas, saimnieciskās darbības objekti un privātīpašumi, ko var negatīvi ietekmēt Paredzētā darbība vai, kas negatīvi var ietekmēt Paredzēto darbību.
- 2.4.10. Cita informācija un novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteiktajam.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums.

- 3.1. Paredzētās darbības un tās iespējamo alternatīvu būtiskās ietekmes uz vidi vērtējamās atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, ņemot vērā, ka katram no ietekmju veidiem jāapsver gan tiešos, gan netiešos, sekundāros, savstarpējos un summāros u.c. ietekmes aspektus (šādu prasību izvirza Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts). Izvērtē Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai, tai skaitā risinājumu atbilstība LPTP/ tīrākas ražošanas pasākumiem un risinājumiem nozarē.
- 3.2. Papildus Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam Birojs ietekmju novērtējumam norāda šādu detalizācijas pakāpi:
- 3.2.1. Ietekmju novērtējumā uzmanību pievērš arī iespējamām savstarpējām un summārām ietekmēm ar citām darbībām vai objektiem Paredzētās darbības ietekmes zonā. Summāro ietekmju novērtējumā ņem vērā arī esošo satiksmes (autotransporta, dzelzceļa) intensitāti un iespējamās tās izmaiņas ar Paredzēto darbību un citu blakusesošu objektu plānoto attīstību. Novērtē, kuros no ietekmju aspektiem ietekme summēsies un kuros nē, to atbilstīgi pamatojot. Īpašu uzmanību velta trokšņa, gaisu piesārņojošo vielu un smaku summārajām ietekmēm dzīvojamās apbūves teritorijās, kur atbilstoši – izsverami risinājumi ietekmju mazināšanai (skat. šīs Programmas IV nodaļas 6. apakšnodaļas prasības).
- 3.2.2. Novērtē augsnes, grunts⁹, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma¹⁰ iespējamību. Veic piesārņojuma iespējamo seku, tostarp ietekmes uz pieguļošo teritoriju izmantošanu, novērtējumu, ja nepieciešams paredzot pasākumus ietekmes nepieļaušanai un mazināšanai. Iespējamā ietekme uz ūdensapgādi (tajā skaitā viensētu (akas)).
- 3.2.3. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpildi attiecībā uz gaisu piesārņojošo vielu emisiju novērtējumu veic, ņemot vērā Noteikumos Nr. 182. noteiktos pamatprincipus. Novērtē visus galvenos emisiju avotus, tajā skaitā no palīgprocesiem un saistītajām darbībām. Lai novērtētu emisijas limitu atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem, izmanto piesārņojošo vielu izkliedes aprēķina datorprogrammu un ievēro Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punktā noteikto, ka novērtējumu veic, ņemot vērā normatīvo aktu prasības par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi (Noteikumi Nr. 182), kā arī iesniedz izmantotās datorprogrammas ievades datus (elektroniski), kur nepieciešams un būtiski, arī ar standartprogrammatūru skatāmos formātos. Novērtējums aptver gan līdzšinējās ietekmes (fona piesārņojums), gan Paredzētās darbības kā arī summārās ietekmes (nosacījumi ietekmes novēršanas un

⁹ Prasības augsnes un grunts kvalitātes normatīviem šīs Biroja programmas izdošanas brīdī noteic Ministru kabineta 2005. gada 25. oktobra noteikumi Nr. 804 "Noteikumi par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem".

¹⁰ Prasības virszemes un pazemes ūdens kvalitātes normatīviem šīs Biroja programmas izdošanas brīdī noteic Ministru kabineta 2002. gada 12. marta noteikumi Nr. 118 "Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti".

samazināšanas pasākumu vērtējumam ietverti šīs Biroja programmas IV nodaļas 6. apakšnodaļā).

- 3.2.4. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpildi attiecībā uz smaku piesārņojuma novērtējumu veic atbilstoši Noteikumos Nr. 724 noteiktajam, novērtējot smaku izplatību Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā, īpaši dzīvojamajā zonā. Novērtē visus galvenos smaku avotus, tajā skaitā no palīgprocesiem un saistītajām darbībām. Novērtējums aptver Paredzētās darbības un summārās ietekmes. Lai novērtētu atbilstību smakas mērķlielumam, izmanto piesārņojošo vielu izkliedes aprēķina datorprogrammu un iesniedz izmantotās datorprogrammas ievades datus (elektroniski). Novērtē smaku iespējamo traucējumu būtiskumu, pasākumus smaku samazināšanai un to efektivitāti (nosacījumi ietekmes novēršanas un samazināšanas pasākumu vērtējumam ietverti šīs Biroja programmas IV nodaļas 6. apakšnodaļā).
- 3.2.5. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpildi attiecībā uz vides trokšņa novērtējumu veic atbilstoši Noteikumos Nr. 16 noteiktajam. Novērtē visus galvenos trokšņu avotus, tajā skaitā no palīgprocesiem un saistītajām darbībām. Lai novērtētu atbilstību vides trokšņa normatīviem, izmanto trokšņa izkliedes aprēķina datorprogrammu un iesniedz izmantotās datorprogrammas ievades datus (elektroniski), kur nepieciešams un būtiski, arī ar standartprogrammatūru skatāmos formātos. Novērtējums aptver gan fona piesārņojumu, gan Paredzētās darbības, kā arī plānotās un citu darbību summārās ietekmes, tostarp no transportēšanas (nosacījumi ietekmes novēršanas un samazināšanas pasākumu vērtējumam ietverti šīs Biroja programmas IV nodaļas 6. apakšnodaļā).
- 3.2.6. Novērtē Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz cilvēku veselību, tajā skaitā Darbības vietā un tās apkārtnē esošajos uzņēmumos un sabiedriskajās un dzīvojamās zonās, arī nevēlamu notikumu vai avāriju gadījumā. Gaisa kvalitātes, trokšņa līmeņa izmaiņu būtiskumu, ietekmes uz cilvēka veselību iespējamības un nozīmīguma novērtējumu Darbības vietā un tai piegulošajās teritorijās veic, ievērojot piegulošo teritoriju izmantošanas dažādību. Ja attiecināms un būtiski, nosaka emisiju izplūdē noteikto piesārņojošo vielu iespējamo nosēdumu zonu.
- 3.2.7. Vērtējot ietekmes, ko rada Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.1. punktā uzskaitītie darbi, ņem vērā arī ar teritorijas sagatavošanu saistītās ietekmes, tostarp (kur atbilstoši) arī ārpus Darbības vietas, ja tāda darbība nepieciešama. Novērtējumā ņem vērā arī iespējamus traucējumus vietējiem iedzīvotājiem un ietekmes uz citām personām piederošiem īpašumiem (nosacījumi ietekmes novēršanas un samazināšanas pasākumu vērtējumam ietverti šīs Biroja programmas IV nodaļas 6. apakšnodaļā).
- 3.2.8. Ietekmes uz klimatu novērtējumu (siltumnīcefekta gāzu emisijas veidu un apjomu novērtējumu) novērtē atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.7. punktā noteiktajam.
- 3.2.9. Novērtē, vai Paredzētā darbība (arī netieši) var ietekmēt īpaši aizsargājamās sugas un to dzīvotnes, īpaši aizsargājamās un Eiropas Savienības nozīmes biotopus, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, tostarp Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*), kā arī mikroliegumus.
- 3.3. Veic prognozi par iespējamo ietekmi uz apkārtnes ainavu, kultūrvēsturiskiem pieminekļiem, kultūrvēsturisko vidi, tūrisma un rekreācijas resursiem. Norāda paredzētos pasākumus negatīvo ietekmju novēršanai vai samazināšanai, ja tādi nepieciešami.

- 3.4. Citi ietekmju aspekti vērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, un Birojs papildu detalizācijas pakāpi šo punktu izpildei neizvirza.
- 3.5. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā, ka Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punktā ietvertā prasība pēc būtības ir piebilde, skaidrojot, kā veicams gaisu piesārņojošo vielu emisiju aprēķins un ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums. Izpildot šo prasību, Ziņojuma attiecīgajās nodaļās, kur tiek vērtēta šī Paredzētās darbības ietekme, atsevišķu papildu nodaļu Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punkta izpildei Ziņojumā var neietvert.
- 3.6. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 10. punktā noteiktajam, īpaša uzmanība pievēršama iespējamajiem vides riskiem un drošības jautājumiem. Veic ar Paredzēto darbību un plānotajiem tās risinājumiem saistīto risku analīzi, iekārtu un sistēmu riska novērtējumu, kā arī potenciāli iespējamo ārkārtas / avārijas situāciju analīzi. Tajā skaitā:
- 3.6.1. Paredzētie drošības pasākumi; potenciāli iespējamo avārijas situāciju (arī biežuma) analīze, to iespējamā gaita un plānotie pretpasākumi, apdraudējuma rajons avārijas gadījumā. Darba drošības pasākumi objektā. Plānotās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes sistēmas. Iespējamais piegulošo teritoriju apdraudējums.
- 3.6.2. Iedzīvotāju informēšanas nepieciešamība, pasākumi un avārijas situāciju apziņošanas kārtība, sadarbība ar citām institūcijām.
- 3.6.3. Izvērtējumā iekļauj pasākumus, kas paredzēti, lai nepieļautu vai samazinātu būtisku un negatīvu ietekmi uz vidi (tostarp pasākumus avāriju novēršanai vai to iespējamības un nevēlamo seku samazināšanai, avārijgatavībai, glābšanai, nevēlamo seku ierobežošanai un likvidēšanai), piemēram, darba drošības, ugunsdzēsības uzraudzības pasākumiem, negadījumu atklāšanas, trauksmes un brīdinājumu sistēmām, pasākumiem piesārņojuma lokalizēšanai un likvidēšanai u.c.
- 3.7. Sagatavojams Paredzētās darbības sociāli – ekonomisko aspektu izvērtējums, tostarp ietekmes uz materiālajām vērtībām Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, ņemot vērā secinājumus par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Ziņojumā ietver arī apkopojošu sabiedrības (arī institūciju un pašvaldības) viedokļu un attieksmes vērtējumu, tai skaitā ņemot vērā sabiedrisko apspriešanu rezultātus.

4. Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.

- 4.1. Novērtējot un salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 11. punktā noteiktajam, norāda kritērijus alternatīvo risinājumu salīdzināšanai. Kritērijus izvēlās Ierosinātāja, tomēr tiem galvenokārt jāietver salīdzinājums saistībā ar Paredzētās darbības radīto ietekmi uz vidi, ja iespējams, izmantojot arī kvantitatīvi salīdzināmus rādītājus.
- 4.2. Pamato izvēlēto variantu un izvērtē Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai, tajā skaitā risinājumu atbilstība LPTP / tīrākas ražošanas pasākumiem un risinājumiem nozarē.

5. Izmantotās novērtēšanas metodes:

- 5.1. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi, norāda izmantotās prognozēšanas metodes, ja prognozēšanai izmantotas datorprogrammas, jāiesniedz datorprogrammas / -u aprēķinu ievades datus.
- 5.2. Ziņojumā sniedz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā norādīto informāciju. Papildu Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā, kā arī šajā

programmā noteiktajam, Birojs precizējošus nosacījumus novērtēšanas paņēmieniem un metodēm nenoteic.

6. Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitējošo un ierobežojošo faktoru analīzei:

- 6.1. Risinājumu veidi un pasākumi (inženiertehniskie, organizatoriskie u.c.), kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu esošās un Paredzētās darbības būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, raksturojami un novērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 14. punktā noteiktajam, un tiem jāaptver gan risinājumi teritorijas sagatavošanas un nepieciešamo objektu būvniecības / pārbūves/ nojaukšanas (ja attiecināms), gan uzņēmuma darbības (ekspluatācijas) fāzē (arī inženiertehniskie un organizatoriskie u.c. pasākumi ārpus uzņēmuma teritorijas, ja attiecināms). Ziņojumā novērtē, kādā mērā šādi pasākumi novērš, nepieļauj vai samazina ietekmi katram konkrētam ietekmju veidam, kā arī kādas ir paliekošās ietekmes. Novērtē pasākumu efektivitāti un paliekošo ietekmju atbilstību spēkā esošo normatīvo aktu un nozares LPTP prasībām.
- 6.2. Veic Paredzētās darbības iespējamo ierobežojošo un limitējošo faktoru analīzi (balstoties uz veikto novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi un nepieciešamajiem pasākumiem tās novēršanai, samazināšanai u.c.). Nepieciešamības gadījumā paredz nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.

7. Prasības monitoringam:

- 7.1. Ziņojumā jāparedz pasākumi vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai, tajā skaitā ņemot vērā LPTP norādītos paņēmienus/ tīrākas ražošanas pasākumiem un risinājumiem nozarē, un novērtēšanai atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 15. punktā noteiktajam.
- 7.2. Ziņojumā sniedzama informācija par esošo un plānoto darbību monitoringu. Paredzami iespējami konkrēti nosacījumi metodēm, veikšanas vietām, parametriem, ilgumam un regularitātei.

V. Prasības sabiedriskajai apspriešanai un informācijas publiskošanai:

1. Ziņojumā analizē IVN Sākotnējās apspriešanas laikā saņemtos komentārus un priekšlikumus, iekļaujot Ziņojumā pārskatu par sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem un norādot, kā tie ņemti vērā. Nepieciešamības gadījumā Ziņojumā sniedz vērtējumu par plānotajiem risinājumiem problēmsituāciju novēršanai.
2. Prasības Ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai nosaka Novērtējuma likums un Noteikumi Nr. 18, tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, vienlaikus vērš uzmanību, ka sabiedrības līdzdalība un tās veicināšana ir viens no ietekmes uz vidi novērtējuma pamatuzdevumiem, tādēļ Novērtējuma likuma 17. panta sestā daļa noteic, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt Paredzētā darbība, vai aptaujājot šos iedzīvotājus.
3. Ierosinātājai jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Aizkraukles novadā Novērtējuma likuma un Noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā. Ja IVN gaitā tiek konstatēta ietekme uz Madonas novada pašvaldību, Ziņojuma sabiedriskā apspriešana nodrošināma arī Madonas novadā.
4. Ziņojuma publiskojamā versijā neiekļauj ierobežotas pieejamības informāciju, un tās sagatavošanā jāievēro personas datu aizsardzības prasības. Ziņojuma publiskojamā pārskatā, kas Ziņojumā iekļaujams saskaņā ar Novērtējuma likuma 17. panta trešo un septīto daļu, fiziskas personas datu apstrāde veicama tādā veidā, lai datus nav iespējams

saistīt ar konkrētu datu subjektu bez papildu informācijas izmantošanas (tie pseidonimizējami), vienlaikus Birojā šis pārskats iesniedzams arī bez pseidonimizācijas - veidā, kas ļauj secināt gan to, vai attiecīgais iesniegums vispār bijis saņemts un vērtēts, gan pilnvērtīgi izprast pašu priekšlikumu un to, kā tas ņemts vērā.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Dace Strobe

dace.strobe@vpvb.gov.lv

Vineta Maskava

vineta.maskava@vpvb.gov.lv